

DỊCH BỆNH HIV Ở CHÂU Á QUA SỐ LIỆU THỐNG KÊ

Địch bệnh HIV/AIDS ở Châu Á bắt đầu xảy ra muộn hơn và mức độ lây lan chưa nhanh so với các châu lục khác trên thế giới. Tình dục không an toàn và dùng chung xi lanh trong tiêm chích ma tuý ở nhiều nước làm tăng thêm tốc độ lây lan. Không có sự can thiệp để thay đổi thái độ của mọi người cho nên HIV tiếp tục lây lan trên diện rộng và hiện nay mức độ lây lan đang tăng rất nhanh trong nhiều nước Châu Á.

Ba nước Đông Nam Á và một vài bang của Ấn Độ hiện nay dịch bệnh

HIV/AIDS đang ở mức đáng báo động. Ở Thái Lan, tỷ lệ nhiễm HIV ở những phụ nữ mang thai đã trên 2%; tỷ lệ này ở Campuchia là 3% và cũng ở mức cao tại Myanmar. Theo số liệu mới đây cho thấy ở một số vùng thuộc Ấn Độ có hơn 1% số phụ nữ mang thai đã bị nhiễm HIV. Các nước khác đang trong giai đoạn đầu, mặc dù, ở toàn quốc mức độ còn thấp nhưng trong nhóm dân cư và vùng cá biệt tình hình lây lan HIV đã ở mức cao như ở Trung Quốc, Iran, Nhật Bản, Nepal, và Việt Nam. (xem bảng)

HIV/AIDS Ở MỘT SỐ NƯỚC CHÂU Á CUỐI NĂM 1999

Tiểu vùng và quốc gia	Số người nhiễm HIV	Tỷ lệ người lớn (15-49)	Số người chết năm 1999	Số trẻ mổ cõ AIDS
A	1	2	3	4
Đông Á	530 000	0,06	18 000	5 600
Trung Quốc	500 000	0,07	17 000	4 500
Hồng Kông	2 500	0,06	< 100	-
Nhật Bản	10 000	0,02	150	-
Bắc triều tiên	< 100	< 0,01*	-	-
Hàn Quốc	3 800	0,01	180	< 100
Mông Cổ	< 100	0,00	-	-
Đông Bắc và Bắc Á	5 600 000	0,54	460 000	850 000
Afganităng	-	< 0,01	-	-
Băng la đét	13 000	0,02	1 000	610
Bhutan	< 100	< 0,01	-	-
Brunây	< 100	0,20*	-	-
Campuchia	220 000	4,04	14 000	13 000
Ấn Độ	3 700 000	0,70	310 000	-
In đô nêxia	52 000	0,05	3 100	2 000
Iran	-	< 0,01*	-	-
Lào	1 400	0,05	130	280
Ma layxia	49 000	0,42	1 900	680
Maldives	-	0,05*	-	-
Myanmar	530 000	1,99	48 000	43 000
Nepal	34 000	0,29	2 500	2 500
Pakistan	74 000	0,10	6 500	7 900

Tiểu vùng và quốc gia	Số người nhiễm HIV	Tỷ lệ người lớn (15-49)	Số người chết năm 1999	Số trẻ mổ cõ AIDS
A	1	2	3	4
Phillipine	28 000	0,07	1 200	1 500
Singapore	4 000	0,19	210	120
Srilanka	7 500	0,07	490	600
Thái Lan	755 000	2,15	66 000	75 000
Việt Nam	100 000	0,24	2 500	3 200

(*) Số liệu dùng để tính toán không đầy đủ

Nguồn: UNAIDS (2000) bài đăng trên Dịch HIV/AIDS toàn cầu- tháng 6/2000. Geneva.

Năm 2000, một nghiên cứu đã phát hiện mức độ lây lan HIV qua đường tình dục đối với những người đồng tính luyến ái là 14% ở Campuchia và ở Thái Lan cũng có tỷ lệ tương tự. Một số cuộc điều tra quy mô nhỏ ở Malaysia và Myanmar đã cho thấy tỷ lệ này thậm chí còn ở mức cao hơn và ở Nhật Bản, số trường hợp mắc AIDS ở những người đồng tính luyến ái tăng nhanh trong những năm gần đây.

Ở một số vùng, HIV bắt đầu lây lan sớm và nhanh qua con đường tiêm chích ma tuý như ở bang Manipur của Ấn Độ, tỉnh Vân Nam (Trung quốc), Myikyina (Miền Bắc Myanmar) và một vài thành phố của Thái Lan. Tỷ lệ lây nhiễm HIV qua nghiên cứu hút tàng từ 40 lên 80% trong những năm qua. Năm 1999, điều tra 19 thành phố của Nepal có tới 40% những người sử dụng ma tuý bị nhiễm HIV. Ở Jakarta (Indonesia), tỷ lệ nhiễm HIV của nhóm này cũng là 40%.

Những kết quả nghiên cứu cho thấy mối quan hệ của 3 dạng lây lan. Một nghiên cứu ở Campuchia cho thấy 40% nam giới có quan hệ tình dục với những người đồng tính luyến ái và gái mại dâm; một nghiên cứu ở Delhi (Ấn Độ) cho thấy có tới một phần ba những người sử dụng ma tuý có quan hệ với gái mại dâm, ở Hà Nội, một phần tư gái mại dâm sử dụng ma

tuý. Gái mại dâm truyền bệnh cho khách hàng từ đó nó lan sang bạn tình, vợ và con cái họ. Tuy nhiên, những nghiên cứu cho thấy sự lây lan qua vợ chồng ở mức độ thấp. Trong một số bang của Ấn Độ, tỷ lệ lây nhiễm trung bình qua hoạt động mại dâm thấp trong khi đó lây lan từ mẹ sang con lại tăng trong khoảng 5 năm gần đây, người ta tính rằng nếu không có sự can thiệp trong thời kỳ mang thai thì sẽ có từ 1/4 đến 1/3 trẻ em sinh ra nhiễm HIV từ những người mẹ nhiễm HIV.

Điều gì xảy ra đối với sự lây lan dịch bệnh HIV/AIDS ở Châu Á? Theo số liệu nghiên cứu cho thấy nhiều nơi ở Châu Á có 5 – 20% thanh niên nam có quan hệ tình dục với gái mại dâm ít nhất một lần trong năm, ở Phillipine là 7%, ở Nhật Bản (khoảng 11%) và ở Campuchia (15-20%). Điều đó cho thấy nguy cơ lây nhiễm HIV cao đang tồn tại trong nhiều nước Châu Á.

Ở Katmandu (Nepal), theo tài liệu năm 1990 mức độ lây lan rất cao trong khi đó lây lan qua con đường nghiên hút ma tuý hầu như vẫn ở con số không, sau 6-7 năm thì tỷ lệ lây lan qua con đường này đã tăng lên tới 50% (năm 1997).

Hiện nay, chúng ta đã thấy được tính phức tạp của các yếu tố lây nhiễm. Nhưng điều đáng nói là ở Châu Á, có một bộ phận không nhỏ nam giới có quan hệ với

gái mại dâm vì thế tình trạng này sẽ reo rắc dịch bệnh trong dân cư. Cần thiết phải đưa ra các biện pháp ngăn chặn đối với dịch bệnh này nếu không HIV sẽ trở thành đại dịch ở Châu Á.

Những năm 1990 ở Trung Quốc, có rất ít thậm chí không phát hiện thấy gái mại dâm nhiễm HIV (ngoại trừ tỉnh Vân Nam) nhưng những kết quả nghiên cứu gần đây cho thấy đã có khoảng 10% gái mại dâm bị nhiễm HIV ở vùng lân cận Quảng Tây và 3% ở Quảng Đông. Tỷ lệ nhiễm bệnh đối với nam giới cũng đang tăng nhanh ở một vài tỉnh, nhiều người trong số đó đã từng có quan hệ tình dục với gái mại dâm.

Ở Indonesia, trong những năm 1990 không phát hiện thấy gái mại dâm và những người sử dụng ma tuý, nhưng hiện

nay tỷ lệ đã hơn 6% đối với gái mại dâm và hơn 20% đối với những người sử dụng ma tuý ở một số thành phố. Ở Việt Nam, tỷ lệ lây nhiễm qua tình dục đã bắt đầu tăng nhanh ở Tp. Hà Nội và Tp. Hồ Chí Minh.

Từ thực trạng HIV trên, ở nước ta tình trạng HIV chưa ở mức cao so với một số nước trong khu vực nhưng ngay từ bây giờ Nhà nước cần có các biện pháp phòng chống như tuyên truyền, giáo dục ý thức cộng đồng trên mọi phương tiện để từng người hiểu biết và biết cách phòng chống đối với căn bệnh nguy hiểm này nhằm hạn chế tối đa sự lây lan căn bệnh này trong xã hội chúng ta■

Đỗ Văn Huân

Sưu tầm và giới thiệu

*Theo Asia- Pacific Population & Policy;
Number 60, january 2002*